

Respons

Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Jawzjan

- Geografi, befolkning og konfliktkontekst
- Tilstedeværelse av væpnede grupper
- Konfliktdynamikk og konfliktnivå i ulike distrikter
- Sivile tap og skader som følge av konfliktrelatert vold
- Informasjon om enkelte forhold for sivilbefolkningen
- Internt fordrevne (IDPer)

Innledning og kommentarer om kildegrunnlag

Denne responsen er del av en serie notater og responser om sikkerhetssituasjonen i 15 ulike provinser i Afghanistan, som er under utarbeidelse av Landinfo høsten/vinteren 2016 og våren 2017 på oppdrag for Utlendingsdirektoratet (UDI). Responsen omhandler sikkerhetssituasjonen i Jawzjan-provinsen,¹ og har et særlig fokus på situasjonen for sivilbefolkningen. Det er lagt spesiell vekt på siste halvdel av 2016 frem til og med februar 2017.

Sikkerhetssituasjonen i Afghanistan er flytende og uoversiktlig, og kan endre seg raskt. Det er utfordrende å skaffe pålitelig informasjon og sammenlignende datamateriale over tid. Dette gjelder både for områder der det er pågående kamper og hvor tilgangen til kilder og informasjon er liten, og for områder der det generelt foreligger lite informasjon på grunn av områdets begrensede relevans i en større politisk, sikkerhets- eller samfunnsmessig kontekst.

Landinfo benytter informasjon fra et bredt spekter av kilder; fra internasjonale og nasjonale organisasjoner, til myndigheter og media. Samtidig er det Landinfos erfaring at ved dybdeanalyse av enkelte provinser og spesifikke tema, kan det være vanskelig å få et så bredt kildegrunnlag som ønskelig. Av sikkerhetsmessige hensyn, er enkelte kilder anonymisert.

¹ OCHAs kart over provinsen og distriktene (OCHA 2014) finnes som vedlegg til responsen (nederst), og kan også gjenfinnes her (som gir mulighet til å forstørre kartet):
<https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/Jawzjan.pdf>.

Begrenset kildetilfang og en vanskelig sikkerhetssituasjon i distriktene, kan også føre til at media formidler informasjon fra få kilder, som verken er verifisert eller kryssjekkert med flere kilder eller annen informasjon. Det kan videre forekomme at lokale myndigheter overdriver den faktiske situasjonen for å få oppmerksomhet fra sentralmyndighetene i Kabul, og påfølgende større ressurstildeling (se Landinfo 2015). Samtidig er det naturlig å anta at den hardt pressede samlingsregjeringen i Kabul ønsker å vise handlekraft hva gjelder opprørsbekjempelse. Dette farger sannsynligvis hvilken informasjon de velger å dele. Tall over opprørsstyrker og tapstall er derfor generelt usikre.

Kildegrunnlaget er også begrenset hva angår annet tallmateriale. I de tilfellene Landinfo likevel har valgt å presentere tallmateriale, bør tallene anses som indikative snarere enn absolutte. Det er videre en generell utfordring at kun et fåtall kilder har et særskilt fokus på sikkerhetssituasjonen for sivilbefolkningen. Beskrivelser av konfliktnivå og -dynamikk blir derfor nyttet som proxy-indikatorer.

Informasjonen som presenteres er ikke uttømmende, og Landinfo har valgt ut eksempler vi mener illustrerer situasjonen. En mer omfattende redegjørelse for kildegrunnlaget finnes i *Landinfos notat Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Nangarhar* (Landinfo 2016).

Geografi, befolkning og konfliktkontekst

Provinsen Jawzjan ligger i det nordlige Afghanistan, og har internasjonal grense til Turkmenistan i nord. I vest grenser provinsen til Faryab-provinsen, i sør til Sar-e Pul-provinsen og i øst til Balkh-provinsen. I underkant av 69 prosent av provinsen består av flatmark, mens fjellandskap utgjør om lag 29 prosent (MMRD u.å., s. 1).

Provinsen har elleve administrative distrikter: Aqcha, Darzab, Fayzabad, Khamyab, Khanaqa, Khwaja Du Koh, Mardyan, Mingajik, Qarqin, Qush Tepa og Shiberghan. Provinshovedstaden er Shiberghan by i distriktet med samme navn (MMRD u.å., s. 1).

FNs kontor for koordinering av humanitære aktiviteter (OCHA 2015) estimerer befolkningen i provinsen til i overkant av 540 000 innbyggere. Provinshovedstaden har om lag 82 000 innbyggere.

Ministry of Rural Rehabilitation and Development (MMRD u.å., s. 1) anslår at det er omtrent 50 900 husholdninger i provinsen, som gir et gjennomsnitt på syv personer per husholdning. Omlag 80 prosent av befolkningen bor i rurale strøk, de resterende i urbane.

Usbekere og turkmenere utgjør de største etniske gruppene i provinsen, fulgt av tadsjikere, pasthunere og arabere. Jawzjan har videre en nomadisk befolkning; kuchier. Antallet kuchier varierer med årstidene, men ligger mellom 76 000 (vinter) og 81 000 (sommer) (MMRD u.å., s. 2).

Analytikerne Obaid Ali og Thomas Ruttig ved Afghanistan Analysts Network anslår at turkmenere utgjør rundt 54 prosent og usbekerne rundt 28 prosent av Jawzjans befolkning (Ali & Ruttig 2014, s. 2).

En internasjonal organisasjon som er til stede i provinsen (som sitert i EASO 2016b, s. 144), opplyser at turkmenere utgjør den dominerende andelen av befolkningen i de nordlige og østlige distriktene av provinsen; i distriktene Khamyab, Qarqin, Mingajik, Mardyan og Aqcha. Usbekere utgjør den største etniske gruppen i distriktene Darzab, Qush Tepa og Fayzabad.

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Jawzjan

Likeledes hevder Afghanistan-ekspertene Antonio Giustozzi og Christoph Reuter (2011, s. 54) at innbyggerne i Darzab hovedsakelig er usbekere, men at distriktet også har små innslag av tadsjikere, arabere og aimaqere. Distriktet Qush Tepa har en betydelig pasthnsk minoritet. Halvparten av innbyggerne i distriktet Aqcha er turkmenere, og det finnes også usbekiske, arabiske og tadsjikiske minoriteter.

I underkant av 40 prosent av befolkningen har usbekisk som morsmål, mens turkmensk snakkes av anslagsvis 29 prosent. Språkene pastho og dari snakkes av respektive 17 prosent og 12 prosent av befolkningen (MMRD u.å., s. 2).

Konfliktkontekst

I årene etter Taliban-regimets fall, fra 2001 til 2009, var det lite opprørsaktivitet i Jawzjan-provinsen (Giustozzi & Reuter 2011; Dupree 2011). FNs Department of Safety and Security (UNDSS) (som gjengitt i MRRD u.å., s. 11) har hevdet at de politiske maktkampene som pågikk i provinsen (i perioden før Taliban fikk innpass), likevel medførte en ustabil sikkerhetssituasjon. Distriktet Darzab, hvor maktkampen utspilte seg mellom Hezbe-e Islami Gulbaddin (HiG) og Jumbesh-e Mili, ble fremhevet som særlig ustabil. UNDSS mente at tilstedeværelse av opprørere på dette stadiet var begrenset. I den grad opprøret ble støttet, dreide dette seg om sympati fra enkelte lokale kommandanter. Sikkerhetssituasjonen var også preget av at de lokale kommandantene hadde væpnede militser, og at de fleste kommandantene kunne knyttes til narkotikahandel.

Først i 2009 ble det bekreftet at Taliban var til stede i Jawzjan-provinsen, nærmere bestemt i distriktene Qush Tepa og Darzab. I løpet av 2010 spredte opprørerne seg til andre distrikter i provinsen (Giustozzi & Reuter 2011, s. 53). I april 2011 uttalte Talibans skyggeguvernør for Jawzjan (som gjengitt i Dupree 2011), at Taliban hadde innpass i fem distrikter i provinsen, uten å navngi disse.

Ifølge analytiker Matt Dupee (2011) ved The Long War Journal ble Taliban i Jawzjan (i tidsperioden rundt 2010-2011) først og fremst finansiert gjennom kriminell aktivitet, hovedsakelig gjennom kidnappinger for løsepenger og andre former for utpressing. Taliban bestod for det meste av lokale krigere, som enten var motstandere av sentralmyndighetene eller av Abdul Rashid Dostum,² eller av begge. Ifølge Talibans skyggeguvernør var de fleste talibanere turkmenere og usbekere, og det fantes kun én pashtunsk celle sør i provinsen. Talibans viseskyggeguvernør i Jawzjan skal eksempelvis ha vært usbekisk. I tillegg til Taliban, var det flere Islamic Movement of Uzbekistan (IMU)-affilierte kommandanter i Jawzjan, som deltok i det økende opprøret mot afghanske myndigheter.

Giustozzi og Reuter (2011, s. 17, 54-55) har hevdet at Taliban i Jawzjan-provinsen hovedsakelig rekrutterte gjennom religiøse skoler – madrassaer. I distriktene Qush Tepa og Darzab var grunnlaget for rekruttering distriktenes avstand til afghanske sentralmyndigheter; både geografisk og sosialt, ved at befolkningen følte seg neglisjert av myndighetene. Det var få statlige skoler, og disse skolene fantes kun i distriktssentrene og enkelte store landsbyer.

² Daværende leder av Jumbesh, og nåværende visepresident i Afghanistan. Dostum er fortsatt leder av Jumbesh. Han kommer opprinnelig fra distriktet Khwaja Du Koh.

Skoletilbudet var hovedsakelig madrassaer. Mange av mullaene var utdannet i Pakistan, og var talsmenn mot «den utenlandske okkupasjonen» av Afghanistan.³

Videre påpeker Giustozzi og Reuter (2011, s. 54-55) likhetstrekk mellom distriktene Qush Tepa og Darzab, og distriktet Aqcha, som også ble neglisjert av myndighetene. Flertallet blant den lokale ungdommen hadde ikke tilbud om offentlig skoler, men gikk på madrassaer. Taliban fikk innpass i distriktet Aqcha, og ifølge de to analytikerne, hadde de herfra adgang til nabolanddistriktene Khaniqa, Qarqin, Mardyan, Mingajik og Faqzabad. Afghanske myndigheter hadde liten tilstedeværelse og stod svakt i alle disse distriktene.

Sikkerhetssituasjonen i Jawzjan-provinsen ble, til tross for økende rekruttering av opprørere, vurdert som stabil frem til 2015, da den forverret seg. Særlig distriktene Mingajik, Aqcha, Mardyan, Qarqin, Khamyab, Darzab og Qush Tepa ble vurdert som ustabile (anonym kilde i Kabul, som gjengitt i EASO 2016a, s. 140).

Tilstedeværelse av væpnede grupper

Det er i all hovedsak Taliban som står bak opprøret i Jawzjan-provinsen. Dette gjenspeiles i medierapporter fra provinsen, som ofte knytter opprørsaktiviteten til Taliban.

Det er imidlertid også andre grupperinger til stede, spesielt i de sørlige distriktene Qush Tepa og Darzab. Det ble for en del år tilbake rapportert om tilstedeværelse av IMU i provinsen. Giustozzi og Reuter (2011, s. 20) pekte på at det finnes lite informasjon om IMU, men at gruppen skal ha vært til stede i distriktene Darzab og Qush Tepa fra rundt 2010. Ifølge Radio Free Europe/Radio Liberty, skal IMU ha begynt å infiltrere Jawzjan i løpet av våren 2015, og det skal da ha vært minst 300 «utenlandske» krigere blant opprørerne i distriktet Aqcha (Habib, Synovitz, Bezhan & Scollon u.å.).

Fra 2015 har det også vært hevdet at Daesh⁴ er til stede i Jawzjan-provinsen. Analytiker Bill Roggio (2017) ved The Long War Journal, for eksempel, mener at en fraksjon av IMU har sverget lojalitet til Daesh, og opererer i Jawzjan. I august 2016 hevdet lokale myndigheter (som siterte i Khaama Press 2016) at en person som angivelig skal ha blitt utpekt til skyggeguvernør for Daesh i Jawzjan-provinsen, var blitt arrestert i Jawzjan. Han skal angivelig ha forsøkt å rekruttere krigere og ekspandere Daeshs virksomhet til de nordlige provinsene.

Det har ellers versert flere rykter om tilstedeværelse av Daesh i distriktene Qush Tepa og Darzab. I henhold til en internasjonal kilde (e-post 2016 og 2017) er ryktene ikke stadfestet. Det kan være flere grunner til at feilinformasjon spres. Det kan være i enkeltes interesse, eksempelvis myndighetene, å etablere et inntrykk av at det finnes forbindelser mellom opprørsgrupper som allerede er tilstede i provinsen, og Daesh. Ifølge en internasjonal kilde (e-post 2016 og 2017) bruker enkelte «merkelappen» Daesh på grupperinger som selv

³ Ifølge analytiker Obaid Ali (2017, s. 1-3) ved Afghanistan Analysts Network rekrutterer Taliban stadig blant usbekiske studenter som studerer ved madrassaer i Pakistan og i de nordlige provinsene i Afghanistan.

⁴ Islamic State in Iraq and the Levant - Khorasan Province (ISIL-KP), Islamic State Khorasan Province (ISKP) og Daesh er alle navn ulike kilder benytter på bevegelsen. I Afghanistan brukes hovedsakelig det arabiske akronymet Daesh. Det blir også benyttet gjennomgående i denne responsen. Daeshs tilstedeværelse i Afghanistan omtales nærmere i Landinfos notat *Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Nangarhar* (Landinfo 2016).

proklamerer at de er Daesh, uten at det er klare forbindelseslinjer eller tilknytning til Daesh-grupper øst i Afghanistan eller til Daesh i Syria og Irak. Kilden mener også at «merkelappen» Daesh blir brukt til å beskrive grupper som ikke støtter Taliban.

Informasjon fra myndighetene og opplysninger som fremkommer i media om grupper med Daesh-tilknytning i Jawzjan-provinsen, har vært knyttet til to kommandanter og deres militser. Den ene kommandanten er Shir Ghazanfar, som angivelig streifer rundt i Laili-ørkenen og leder en gruppe på rundt 40 medlemmer. Ghazanfar skal ha hatt et samarbeid med ulike grupper i Sayad-distriktet i Sar-e Pul-provinsen. Den andre kommandanten, Qari Hekhmatullah, skal lede rundt 60 medlemmer i Owbar landsby i Qush Tapa-distriktet. Hekhmatullah har tidligere gitt sin støtte til Mulla Rasool,⁵ som har stått i opposisjon til både Talibans tidligere leder Mulla Mansour og den nåværende lederen Mulla Haibathulla. Hekhmatullah skal nå ha sverget troskap til Daesh. Det er en internasjonal kildes vurdering at kommandant Hekhmatullahs angivelige støtte til Daesh har mer å gjøre med å vise sin motstand til Taliban og et ønske om publisitet, enn faktisk kontakt med Daesh. Det foreligger også informasjon om at han nylig skal ha utviklet et bedre forhold til Taliban nye skyggeguvernør i distriktet Qush Tapa (internasjonal kilde, e-post 2016 og 2017).

Det finnes flere såkalte myndighetsvennlige militser («Pro-Government Militias»/PGM)⁶ i provinsene, ved siden av Afghan Local Police (ALP).⁷ I tillegg vedtok myndighetene i 2015 programmet «National Uprising Support Strategy», med målsetting å etablere allierte, væpnede grupper i områder med liten tilstedeværelse av afghanske sikkerhetsstyrker (ANSF). Ifølge myndighetene skal disse grupperingene ikke være knyttet til lokale maktpersoner eller krigsherrer, men være ment å fungere som midlertidige grupperinger, som etter hvert skal innlemmes i ALP-programmet (UNAMA & OHCHR 2016a, s. 65).⁸ Flere slike militser ble etablert i Jawzjan-provinsen i 2016, etter oppfordring fra myndighetene (se mer om dette på s. 6 og 10).

⁵ I kjølvannet av bekreftelsen av Taliban-leder Mulla Omars død i 2015, oppstod det stridigheter knyttet til hvem som skulle bli den nye lederen. Den ene fraksjonen støttet Mulla Mansour (og senere den nåværende lederen Mulla Haibatullah Akhundzada), mens den andre fraksjonen støttet Mulla Rasool. Rasools fraksjon har også fått navnet High Council of the Islamic Emirate of Afghanistan (HCIEA). Det fremkommer for øvrig av en rapport fra den amerikanske kongressen at Rasool er «rapportert forsvunnet i Pakistan» (The Lead Inspector General for Overseas Contingency Operations 2016, s. 14).

⁶ *Arbaki* er en afghansk betegnelse på en lokalt basert milit. *Arbaki* brukes om ulike typer militser og sier ingenting om hvilke allianser militsen har (om den eksempelvis støtter myndigheter eller opprørere), metoder, grad av brutalitet osv. Befolkningen i et gitt område kan oppleve *arbaki* som lojale forsvarere av lokalsamfunnet ved at de bekjemper kriminalitet og sørger for ro og orden. I andre tilfeller opptrer militsene svært brutalt overfor sivilbefolkningen og er ansvarlig for alvorlige menneskerettighetsbrudd, vold og kriminalitet. Ofte vil en *arbaki* være underlagt en lokal krigsherre eller kommandant (se blant annet Human Rights Watch sin rapport *Just Don't Call It a Militia* om dette fenomenet (HRW 2011)).

⁷ Afghan Local Police (ALP) ble opprettet i 2010 som følge av at sikkerhetssituasjonen ble dårligere i store deler av landet, med den hensikt at de skulle være et supplement til sikkerhetsstyrkene. ALP opererer i rurale områder med store sikkerhetsutfordringer. Formelt er innenriksministeriet ansvarlig for gruppene, men i realiteten er det svært liten kontroll med dem.

⁸ Se mer om dette i UNAMAs rapport: *Afghanistan. Annual report 2015. Protection of civilians in armed conflict*.

Konfliktdynamikk og konfliktnivå i ulike distrikter

Hovedkonflikten i Jawzjan-provinsen står mellom afghanske myndigheter – afghanske sikkerhetsstyrker inkludert ALP og andre myndighetsvennlige militser – på den ene siden, og ulike opprørsgrupper på den andre siden.

Konfliktdynamikken består av væpnende kamper mellom opprørere og afghanske sikkerhetsstyrker. Opprørerne angriper primært militære interesser eller mål, som assosieres med myndighetene. Afghanske sikkerhetsstyrker har en relativt liten tilstedeværelse utenfor distriktssentrene. I de rurale områdene, er det ofte myndighetsvennlige militser og ALP som angripes av opprørerne (Tamkin 2017b, internasjonal kilde e-post 2017).

Opprørerne retter ofte angrepene mot sikkerhetsmyndighetenes kontrollposter og konvoier langs veinettet i provinsen. Veistrekningene som rammes, ligger langs den viktige ringveien i Afghanistan, som går gjennom provinsen. Veien mellom Shiberghan by og Sar-e Pul by (i Sar-e Pul-provinsen) rammes også. Etter det Landinfo kjenner til, er det relativt lite opprørsaktivitet på denne sistnevnte veien på dagtid.

Selv om det generelle konfliktnivået i den nordlige regionen sett under ett, var høyere i 2016 enn i 2015, var antall sikkerhetshendelser i Jawzjan-provinsen lavere i 2016 enn i 2015 (internasjonal kilde, e-post 2017).

Det er imidlertid stor forskjell mellom distriktene Qush Tepa og Darzab, der majoriteten av sikkerhetshendelsene skjer, og de øvrige distriktene i provinsen. Det er flere forhold som har bidratt til en nedgang i opprørsaktivitet i de øvrige distriktene. Det skal blant annet ha vært en økning av myndighetsvennlige grupperinger, styrking av kontrollposter, samtidig som lokale opprørere skal ha forlatt distriktene for å kjempe utenfor provinsen. Opprørerne skal også mangle utstyr. I tillegg skal visepresident Dostum ha gitt ett ultimatum til lokale maktpersoner og andre innflytelsesrike personer som er kjent for å beskytte opprørere, om enten å trekke tilbake sin støtte til opprørerne, eller bli angrepet av de afghanske sikkerhetsstyrkene. Dostum skal angivelig ha fått mer makt og støtte i provinsen, og opprørsgrupper i distriktene utenfor Qush Tepa og Darzab, har vært relativt passive i siste halvdel av 2016 og i begynnelsen av 2017 (Tamkin 2016d; TOLONews 2016; internasjonal kilde, e-post 2017).

Både politisk og sikkerhetsmessig, er situasjonen i Jawzjan-provinsen nært knyttet til visepresident Dostum.⁹ Ifølge vurderingene til en internasjonal kilde påvirkes konfliktdynamikken i Jawzjan av hvorvidt Dostum er fraværende eller til stede i provinsen. Opprørernes aktivitetsnivå synes bestemt å være høyere når Dostum ikke er til stede (internasjonal kilde, e-post 2016).

Ifølge analytiker Obaid Ali (2017, s. 6) ved Afghanistan Analysts Network har Dostum gjort en betydelig innsats for å bekjempe og redusere Talibans økende innflytelse i den nordlige regionen i Afghanistan, og særlig blant den usbekiske befolkningen. I juni 2015 ledet Dostum flere operasjoner mot Taliban i nord, i samarbeid både med ANSF og lokale myndighetsvennlige militser. I løpet av 2016, ledet han også flere militære operasjoner; såkalte klareringsoperasjoner («clearance operations») i Jawzjan-provinsen.

⁹ I november 2016 havnet Dostum i en privat konflikt med en profilert stammeleder. I etterkant ble stammelederen hentet av Dostums menn, og satt fengslet i varetekt i 16 dager (Sidiqi 2016). Hendelsen viste tydelig hvilken dominans visepresidenten har i provinsen.

Når det gjelder opprørernes strategi, er dette som regel å forlate området uten å gå i direkte konfrontasjon, for så å returnere til området etter at afghanske sikkerhetsstyrker har trukket seg tilbake (Tamkin 2016i). Afghanske myndigheter har som regel ikke kapasitet til å opprettholde press og tilstedeværelse i områder hvor disse klareringsoperasjonene har blitt gjennomført. Slike militære operasjoner har dermed som regel kortvarig effekt, og opprørerne er normalt tilbake til sine tidligere posisjoner få uker etter at ANSF-styrkene har trukket seg tilbake (internasjonal kilde, e-post 2016).

I likhet med andre provinser i nord, er det i Jawzjan-provinsen eksempler på grupperinger som skifter allianse. I juli 2016 sluttet en Taliban-kommandant og 35 av hans menn seg til myndighetene. De la ikke ned sine våpen, men fikk i oppdrag å sikre en kontrollpost langs veien mellom Shiberghan by og Sar-e Pul by. I slutten av desember 2016, gikk den samme kommandanten og hans menn tilbake til Taliban (Tamkin 2016a).

Det ble i perioden 1. september 2015 til 31. mai 2016 registrert 229 sikkerhetshendelser i provinsen (anonym kilde med Afghanistans sikkerhetssituasjon som spesialfelt, som gjengitt i EASO 2016b, s. 145). I sin rapport om sikkerhet, kategoriserer EASO sikkerhetshendelsene, og kategorien «væpnede konfrontasjoner og flyangrep» var den desidert største med 145 registrerte hendelser. Av de totalt 229 registrerte sikkerhetshendelsene, inntraff 52 hendelser i Qush Tapa-distriktet, 50 hendelser i Shiberghan-distriktet, 34 i Aqcha-distriktet, 26 i Khamyab-distriktet, 22 i Fayzabad-distriktet, 13 i Darzab-distriktet, 9 i Mardyan-distriktet, 8 i Mingajik-distriktet, 7 i Khanaqa-distriktet og 4 i Khwaja Du Koh.¹⁰

Distriktet Qush Tapa

Distriktet Qush Tapa ligger sør i Jawzjan-provinsen, og er distriktet med mest opprørsaktivitet. Konfliktdynamikken preges av kamper mellom afghanske sikkerhetsstyrker, ALP-personell og myndighetsvennlige militser på den ene siden, og opprørere på den andre (Tamin 2017d). En stor del av sikkerhetshendelsene forekommer langs veinettet i distriktet; særlig langs veien mellom distriktene Shiberghan og Qush Tapa, og veien mellom distriktene Qush Tapa og Darzab. Den 22. august 2016 ble eksempelvis en jente drept og tre personer såret da en landmine eksploderte langs en av veiene i distriktet. Guvernørens talsmann, Mohammad Raza Ghafari, anklaget Taliban (som gjengitt i Tamkin 2016f) for å ha utplassert landminen som et angrep mot ALP og myndighetsvennlige militser.

Qush Tapa består av fjellandskap, og som nevnt tidligere, har omgivelsene og beliggenheten gjort det vanskelig for ANSF å få tilgang. Afghanske sikkerhetsstyrker har tradisjonelt hatt liten tilstedeværelse i distriktet, men har nå to baser der; i distriktssenteret og i den nordlige landsbyen Jar Qadouq. Distriktssenteret huser rundt 70 ANSF-personell på permanent basis. I løpet av 2016 styrket provinsmyndighetene tilstedeværelsen i distriktssenteret, ved blant annet å overføre personell fra Afghanistan National Army (ANA) fra Shiberghan by til Qush Tapa-distriktet. Det skal i tillegg være rundt 400 ALP-personell i ulike deler av distriktet. I 2016

¹⁰ Så langt Landinfo kan se, viser EASOs oversikt over registrerte sikkerhetshendelser at to hendelser har forekommet i distriktet Khwaja Sabz Posh. Landinfo er ikke kjent med dette distriktet i Jawzjan. Det fremkommer ikke på OCHAs kart som vist til tidligere, ei heller EASOs egen opprømsing av distrikter i provinsen. Landinfo kjenner til et distrikt ved navnet Khwaja Sabz Posh i Faryab-provinsen. Det er ikke registrerte sikkerhetshendelser i distriktet Qarqin i EASOs oversikt. Landinfo er ikke kjent med årsaken til dette; hvorvidt det faktisk ikke har blitt registrert noen hendelser her, eller om det ikke er registrert noen sikkerhetshendelser i dette distriktet ved en inkurie (sett hen til registrering i distriktet Khwaja Sabz Posh).

gjennomførte afghanske styrker flyangrep mot opprørere (Tamkin 2017d, internasjonal kilde, e-post 2016). I november 2016 angrep opprørere distriktssenteret i Qush Tepa, men lyktes ikke med å overta kontrollen (internasjonal kilde, e-post 2016).

Qush Tepa-distriktet har lenge vært opprørernes høyborg i Jawzjan-provinsen, og det skal angivelig være flere opprørere enn afghanske sikkerhetsstyrker her. Opprørerne har særlig høy tilstedeværelse i områdene langs veinettet i distriktet. Disse områdene er godt egnet til å utføre bakholdsangrep på sikkerhetsmyndighetenes konvoier, og forhindrer myndighetenes mulighet til å forflytte forsterkninger fra Shiberghan by til ANSF-styrkene i distriktet (internasjonal kilde, e-post 2016).

Selv om afghanske sikkerhetsstyrker har begrenset tilstedeværelse i distriktet, betyr ikke det at Taliban kontrollerer store deler av territoriet. Talibans rekkevidde og evne til å mobilisere, vanskeliggjøres av distriktets fjellandskap og øde terreng. Og, selv om Taliban er hovedaktøren i opprøret, har deres stilling blitt utfordret av andre grupperinger. Mindre opprørsgrupper og kriminelle gjenger har vokst frem i Qush Tepa-distriktet – selv om kapasitet, allianser og samarbeid mellom disse fremstår som uklart. Både i 2016 og pr. mars 2017, har det tidvis vært vanskelig å slå fast hvilken gruppering som står bak ulike sikkerhetshendelser. I juli 2016 ble eksempelvis fire personer som arbeidet for et privat teleselskap kidnappet. Personene ble frigitt etter om lag en uke. Det var uklart hvem som stod bak kidnappingen. Talsmann for provinsguvernøren, Mohammad Raza Ghafari, hevdet at den lokale Taliban-kommandanten Qari Hekmat (eller Qari Hekhmatullah, som tidligere nevnt også affilieres med Daesh) stod bak (Tamkin 2016g, Tamkin 2016j, internasjonal kilde, epost 2016).

Den 8. februar 2017 ble seks ansatte ved Internasjonale Røde Kors skutt og drept i Qush Tepa-distriktet. To ansatte er fortsatt savnet. Røde Kors-medarbeiderne var ute på oppdrag da konvoien de kjørte ble angrepet av ukjente, væpnede menn (ICRC 2017). Myndighetene i provinsen var raskt ute og hevdet at Daesh stod bak angrepet, og at det var kjent at gruppen var aktiv i Qush Tepa-distriktet (BBC News 2017). Ingen har foreløpig tatt på seg ansvaret for angrepet (ICRC 2017). I kjølvannet av hendelsen, har spenningen mellom ulike væpnede grupper i distriktet økt. Taliban har offentlig benektet å ha hatt befattning med kidnappingen og drapet på de Røde Kors-ansatte. Taliban skal angivelig ha søkt i flere landsbyer i Qush Tepa etter de to kidnappede, som fortsatt er savnet. Kommandant Qari Hekhmatullahs gruppe har blitt anklaget for å stå bak (internasjonal kilde, e-post 2017).

Det meldes for øvrig om at kommandant Qari Hekhmatullahs gruppe arbeider for å få mer innflytelse, både i Qush Tepa og Darzab-distriktet. En internasjonal kilde (e-post 2017) mener at frem til nå, har Hekhmatullahs gruppe for det meste vært involvert i kriminalitet, og ikke i konfliktrelatert aktivitet, med unntak av én anledning da gruppen angrep ALP. Gruppens aktiviteter har kun omfattet enkelte angrep mot kjøretøy og enkeltindivider, og det er hittil ikke registret angrep på ANSF-kontrollposter eller baser.

Distriktet Darzab

Distriktet Darzab ligger lengst sør i Jawzjan-provinsen, og er ett av de to distriktene (det andre er som nevnt Qush Tepa-distriktet) med høyest tilstedeværelse av opprørere i provinsen. I siste halvdel av 2016 økte antallet sikkerhetshendelser i distriktet sammenliknet med første halvdel. En stor andel av hendelsene skjer langs veien mellom

distriktene Qush Tepa og Darzab. ALP-grupper har etablert flere permanente kontrollposter i Darzab-distriktet (Tamkin 2017b; internasjonal kilde, e-post 2016).

Den 27. desember 2016 ble tre personer drept av en angivelig Daesh-affiliert gruppe i Darzab. De to tidligere nevnte grupperingene til kommandant Qari Hekhmatullah og kommandant Ghazanfar, skal ha vært involvert i hendelsen. Den væpnede gruppen ransaket innbyggerne i landsbyen, og stjal verdisaker fra folks hjem (Tamkin 2016b).

Den 25. februar 2017 inntraff det sammenstøt mellom ALP-personell og Taliban. Taliban skal ha angrepet en moske hvor ALP-personell var tilstede. Flere ble drept, deriblant en sivil, som var konen til en ALP-kommandant. Det brøt deretter ut kamper mellom ALP og Taliban (Tamkin 2017b).

I slutten av februar 2017 meldte nyhetsformidleren Pajhwok Afghan News også om kamper mellom Taliban og ALP i Darzab-distriktet. Politisjefen i provinsen opplyste at opprørere fra provinsene Jawzjan, Faryab og Sar-e Pul hadde koordinert angrepet (Tamkin 2017b).

Ifølge guvernørens talsmann, Mohammad Raza Ghafari (som gjengitt i Tamkin 2017a), ødela angivelig Daesh-militante to gravplasser og satte fyr på noen helligdommer i Darzab-distriktet i begynnelsen av mars 2017.¹¹ Ifølge en internasjonal kilde (e-post 2017) skal kommandant Qari Hekhmatullahs gruppe ha stått bak. Selv om hendelsen har likheter med enkelte aksjoner Daesh angivelig har utført, mener kilden at Qari Hekhmatullahs tilknytning til Daesh ikke er bekreftet.

Distriktet Shibergan og Shibergan by

Det finnes få nyhetsartikler eller annen offentlig tilgjengelig informasjon om sikkerhets-hendelser og opprørsinitierte angrep i provinshovedstaden Shibergan by.

Innbyggere uttrykte tidlig i 2017 (som sitert i TOLONews) frykt for kidnappinger i byen. Ifølge politisjefen i Shibergan forelå det rapporter om tre kidnappinger i Shibergan by i 2016.

Konfliktdynamikken i Shibergan-distriktet for øvrig, preges av opprørsaktivitet langs veinettet, hvor opprørerne blant annet har satt opp illegale veisperringer, og har gjennomført biler for å finne personer med tilknytning til myndighetene. Samtidig utfører opprørere regelmessige angrep på ANSFs kontrollposter og patruljer. Den 1. januar 2017 angrep eksempelvis opprørere en kontrollpost mellom Shibergan by og Sar-e Pul by. Kampene mellom sikkerhetsstyrkene og opprørerne varte i om lag to timer (Tamkin 2017g).

I området Mangote, som ligger helt sør i distriktet på grensen til Sar-e Pul-provinsen, er det regelmessige angrep fra opprørere på ANSFs kontrollposter og patruljer. Her har opprørere kunnet bevege seg relativt fritt på grunn av manglende tilstedeværelse av afghanske sikkerhetsstyrker (internasjonal kilde, e-post 2016).

I nærheten av Shibergan by, ligger et viktig gassfelt, som har stor betydning for økonomien i området. De to siste årene har det pågått et byggeprosjekt av en 95 kilometer lang gassrørledning fra gassfeltet til naboprovinsen Balkh. Prosjektet har blitt utsatt for angrep av opprørere (som gjengitt i EASO 2016b, s. 144).

¹¹ Informasjonen om hendelsen er relativt begrenset, og Landinfo er ikke kjent med hva slags helligdommer dette er.

Distriktene i øst: Aqcha, Fayzabad, Khanaqa, Mingajik og Mardyan

Distriktene Aqcha, Fayzabad, Khanaqa, Mingajik og Mardyan ligger øst i provinsen, og konfliktmønster- og dynamikk i distriktene er relativt sammenfallende. Opprørerne har hatt en relativt stor tilstedeværelse, mens afghanske sikkerhetsstyrker jevnlig har gjennomført klareringsoperasjoner for å drive opprørerne ut fra distriktene. Som nevnt tidligere, synker opprørsaktiviteten når ANSF-styrkene gjennomfører operasjoner. Når ANSF forlater området, går opprørsaktivitet normalt tilbake til samme nivå som det var før ANSFs operasjoner, (internasjonal kilde, e-post 2016).

I første halvdel av 2016 ble det registrert opprørsaktivitet i alle de østlige distriktene i provinsen, og spesielt i distriktene Aqcha,¹² Fayzabad og Mardyan. I april 2016 gjennomførte ANSF en stor klareringsoperasjon, ledet av visepresident Dostum. I motsetning til tidligere gjennomførte operasjoner, hadde denne operasjonen en mer langvarig og positiv virkning på sikkerhetssituasjonen. Ved utgangen av august 2016 hadde opprørerne fortsatt ikke vendt tilbake til Aqcha, Mingajik og Mardyan. Først i august, da visepresident Dostum oppholdt seg i Kabul, tok opprørerne kontroll over enkelte landsbyer i distriktene Aqcha og Mardyan, men forlot imidlertid landsbyene dagen derpå (internasjonal kilde, e-post 2016).

Det har vært lite opprørsaktivitet i disse fem østlige distriktene i siste halvdel av 2016 og tidlig i 2017. Årsakene til dette kan være flere. I kjølvannet av visepresident Dostums store klareringsoperasjon våren 2016, har det som nevnt blitt etablert flere myndighetsvennlige militser i distriktene i øst, angivelig etter oppfordring fra afghanske sikkerhetsstyrker. I oktober 2016 tok så mange som 2000 personer i de nevnte distriktene til våpen, og proklamerte støtte til afghanske myndigheter. Provinsmyndighetene uttrykte støtte til lokalbefolkningens etablering av militser (Tamkin 2016d).

Klareringsoperasjonen våren 2016 skal også ha forårsaket at opprørerne forlot distriktene uten å få med seg våpnene sine, og skal etter dette ha vært dårlig utstyrt. Det er videre rapportert at Dostum har hatt møter med lokale ledere i Aqcha-distriktet, og truet med at han fremover vil slå ned på lokalbefolkning som støtter opprørere. Som et resultat av dette, har opprørerne hatt færre områder hvor de kan bevege seg fritt, såkalte «safe havens». Opprørere med tilholdssted sør i Fayzabad-distriktet, var også i siste halvdel av 2016 opptatt med aktiviteter i Sar-e Pul-provinsen. Omsider har lav temperatur og snø gjort opprørerne mindre mobile (internasjonal kilde, e-post 2016).

Øvrige distrikter: Khawaja Du Koh, Khamyab og Qarqin

Distriktene Khawaja Du Koh, Khamyab og Qarqin ligger nord i provinsen. Ifølge en internasjonal kilde (e-post 2016) er det sjeldent at det foregår opprørsaktivitet i Khawaja Du Koh. Landinfo er ikke kjent med nyhetsartikler eller annen offentlig tilgjengelig informasjon om sikkerhetshendelser i disse tre distriktene i perioden som det her rapporteres for.

¹² Aqcha-distriktet har for øvrig vært et fokusområde for opprørere, grunnet distriktets nærhet til viktige forsyningsruter i nord. I februar 2016 ble det rapportert om en uformell våpenhvile inngått mellom afghanske sikkerhetsstyrker og opprørere i distriktet. Lokale innbyggere skal ha tatt initiativ til denne våpenhvilen, og har tatt kontakt med begge parter for å hindre kamper i området, og for å unngå at lokale innbyggere ble internt fordrevne i løpet av vintermånedene. Det foreligger ikke informasjon om lengden på våpenhvilen (internasjonal kilde, e-post 2016).

Sivile tap og skader som følge av konfliktrelatert vold

Hva gjelder sivile tap på grunn av konfliktrelatert vold, har ikke Landinfo tilgang til informasjon som gir full oversikt over sivile skader og tap som følge av konfliktrelatert vold i Jawzjan-provinsen og provinsens distrikter spesielt. UNAMA, med halvårlige- og årsrapporter om sivile tap, er den mest etterrettelige kilden på området, men differensierer bare mellom regioner.

Ifølge UNAMA var det i den nordlige regionen, som omfatter provinsene Balkh, Faryab, Jawzjan, Samangan og Sar-e Pul, en økning på 58 prosent i registrerte sivile tap (drepte og skadde) fra 2015 til 2016, fra henholdsvis 862 (hvorav 298 drept og 564 skadde) til 1362 personer. Av det totale antallet sivile skader i 2016, var det 384 drepte og 978 skadde (UNAMA & OHCHR 2017, s. 12, 21).

En diplomatkilde (e-post 2017) som har god kjennskap til regionen og UNAMAs arbeid, estimerer at om lag femten prosent av UNAMAs registrerte sivile tap i den nordlige regionen, har skjedd i Jawzjan-provinsen.

Kryssild utgjør den største risikoen for sivilbefolkningen, hvilket også bekreftes av UNAMAs rapportering. Som konfliktmønsteret generelt, og i likhet med situasjonen i store deler av landet, er det i den nordlige regionen en økning i antall sivile tap som følge av kryssild. Mens 261 personer ble rammet av kryssild i 2015, var antallet steget til 446 personer i 2016 (UNAMA & OHCHR 2017, s. 50). UNAMA viser til en slik hendelse; den 27. august 2016 ble to sivile drept og én skadd i Mardyan-distriktet av afghanske sikkerhetsstyrker, som brukte bombekaster i kampen mot Taliban, men traff et privat hus (UNAMA & OHCHR 2017, s. 52).

I motsetning til landet som helhet, hvor det har vært en nedgang i sivile tap som følge av IEDer («improvised explosive device»), skjedde det en økning i den nordlige regionen i 2016. Mens 221 personer ble ofre for IEDer i 2015, steg de sivile tapene til 415 personer i 2016 (UNAMA & OHCHR 2017, s. 63).

UNAMA påpeker at opprørerne gjennom hele 2016, brukte IEDer for å ramme afghanske sikkerhetsstyrker. De plasserte blant annet IEDer på offentlig steder, med det resultat at sivile ble skadelidende. Den 3. oktober 2016 detonerte eksempelvis en fjernstyrt IED i en basar i Darzab-distriktet. IEDen var tiltenkt å ramme Afghan Local Police (ALP), men i stedet ble syv sivile drept og 53 sivile såret. Det var også barn blant de drepte og skadde (UNAMA & OHCHR 2017, s. 65). UNAMA tilskriver ansvaret for hendelsen en gruppe som beskriver seg selv som Daesh (UNAMA & OHCHR 2017, s. 87).

I desember 2016 skal fire barn ha blitt skadet av en IED i distriktet Qush Tepa, og den 15. januar 2017, i samme distrikt, ble tre barn skadd da de lekte med en udetonert bombekastergranat, som så eksploderte (Tamkin 2017f).

I 2016 dokumenterte UNAMA til sammen fem hendelser der myndighetsmilitser hadde forårsaket sivile tap i Jawzjan-provinsen. UNAMA gir ingen ytterligere detaljer om hendelsene (UNAMA & OHCHR 2017, s. 99). Den 13. september 2016 drepte ALP en 17 år gammel gutt i Qush Tepa-distriktet, på grunn av mistanke om at han var Taliban-kriger (UNAMA & OHCHR 2017, s. 102).

Ifølge UNAMAs årsrapport retter fortsatt opprørerne trusler direkte mot utdanningspersonell og skolebygninger. Det var imidlertid vært en nedgang på 41 prosent av slike registrerte

hendelser fra 2015 til 2016, da UNAMA på landsbasis registrerte 75 hendelser i 2015 mot 44 hendelser i 2016 (UNAMA & OHCHR 2017, s. 29).

Den 7. januar 2016 oppsøkte rundt 15 maskerte og væpnede menn en jenteskole i Khwaja Du Koh-distriktet, med krav om at elever over 12 år måtte bære burka. Etter hendelsen påla skoleledelsen elevene kravet. UNAMA har også rapportert om ett annet tilfelle med trusler fra opprørere i Jawzjan-provinsen, der hensikten med truslene var at skolen skulle endre fagplan i enkelte fag, som vitenskap, og i stedet fokuserer på islamske studier. UNAMA opplyser ikke om hvilket distrikt dette skjedde i eller andre detaljer (UNAMA & OHCHR 2016, s. 21).

Informasjon om enkelte forhold for sivilbefolkningen

Det er generelt vanskelig å få god informasjon om forhold for sivilbefolkningen i provinsen. Bruddstykkene av tilgjengelig informasjon som er gjengitt nedenfor, kan imidlertid gi en indikasjon på hvordan situasjonen fortoner seg for sivile.

Den 15. februar 2017 informerte guvernørens talsmann, Mohammad Reza Ghafari (som gjengitt i Tamkin 2017c), at Taliban hadde kidnappet 52 personer i Darzab-distriktet mens de vannet jordene sine. En landsbybeboer uttalte til Pajhwok Afghan News (som gjengitt i Tamkin 2017c) at hendelsen mest sannsynlig var knyttet til en lokal jordkonflikt mellom pashtunske og usbekiske stammer. En pashtuner hadde nylig blitt drept på grunn av jordkonflikten. Familien til den drepte ble gitt 1,4 millioner afghani som kompensasjon. I tiden som fulgte, hadde imidlertid en rekke personer fra offerets stamme ankommet landsbyen og startet å bygge boliger. Drapet var også blitt klaget inn for Taliban. Som en respons på dette, hadde Taliban nå kidnappet 52 personer fra landsbyen Chehilmard. Talibans talsmann, Zabihullah Mujahid (som gjengitt i Tamkin 2017c), uttalte at de kidnappede mennene var ført til en Taliban-domstol for å løse jordkonflikten.

Det er rapportert om enkelte tilfeller av at Taliban angivelig straffer kvinner for brudd på sharia. Den 27. mars 2016 meldte Pajhwok Afghan News om en slik hendelse. En offisiell talsmann for Jawzjan-provinsen (som gjengitt i Tamkin 2016h), uttalte at Taliban hadde skutt en kvinne i Fayzabad-distriktet, på bakgrunn av utroskapsanklager. Talibans talsmann, Zabihullah Mujahid, benektet anklagene, og uttalte at kvinnen ble skutt av sin ektefelle, og at Taliban ikke hadde noen med saken å gjøre.

Ifølge UNAMA ble en kvinne i Jawzjan straffet av parallelle justisstrukturer for såkalt moralkriminalitet i mars 2016 («punishments by parallel justice structures imposed on women for so-called ‘moral crimes’»). UNAMAs rapport viser at fem opprørere skjøt en kvinne til døde i mars 2016. Det blir ikke opplyst hvor hendelsen fant sted. UNAMA, som har gjennomført telefonintervju med et vitne i Mazar-e Sharif (Balkh-provinsen) den 28. mars 2016, opplyser at kvinnen var funnet skyldig i utroskap. Det fremkommer samtidig, fra sitatet som rapporten viser til, at: «She was killed because of a false allegation made by her father-in-law due to domestic violence» (UNAMA & OHCHR 2017, s. 75). Landinfo mener det er stor sannsynlighet for at dette er den samme hendelsen som ble rapportert av Pajhwok Afghan News (som omtalt ovenfor).

Det kan være vanskelig å stadfeste med sikkerhet hva som har skjedd i slike situasjoner som beskrevet ovenfor, hvem som er ansvarlig og hva som er bakgrunnen for hendelsene. Svært ofte er det ulike oppfatninger av hva som har skjedd. Hendelsene kan dreie seg om lokal dynamikk og lokale konflikter, men gis en annen presentasjon i nyhetsmedier. Det er med

andre ord vanskelig å fastslå om slike hendelser har opprinnelse i den væpnede konflikten i landet, eller om det er andre forhold, eksempelvis private konflikter eller familiære grunner, som ligger til grunn.

Internt fordrevne (IDPer)

Slik OCHA benytter tallene på internt fordrevne, forstår Landinfo det dithen at registreringene er utført av organisasjoner som arbeider med IDPer, og utføres på stedet familiene flykter til (OCHA 2016). Dette kan innebære at personer som har flyktet til områder der organisasjoner ikke opererer, ikke har blitt registrert. Det samme vil trolig være tilfelle for dem som tar opphold hos familier eller bekjente, og som av den grunn ikke oppsøker organisasjoner for humanitær støtte.

Ifølge OCHA (2017) ble det i perioden mellom begynnelsen av januar 2016 og til midten av mars 2017 registrert om lag 4700 personer som hadde blitt fordrevet fra hjemmene sine (*Province of Origin*) i Jawzjan. Samtidig ble det registrert i overkant av 6800 personer (*Province of Displacement*) som hadde tatt opphold i provinsen.

Majoriteten av internt fordrevne i Jawzjan-provinsen tok opphold i Shibergan-distriktet. Det ble i nevnte periode registrert over 4200 internt fordrevne til Shibergan. Det ble registrert i overkant av 1300 internt fordrevne fra distriktet Qush Tepa, om lag 1300 fra distriktet Darzab, og i overkant av 1800 fra distriktet Aqcha. Samtidig mottok distriktet Qush Tepa over 1000 internt fordrevne fra Darzab-distriktet. Det er enkelte internt fordrevne fra Jawzjan som tar opphold i naboprovinsene, og samtidig mottar Jawzjan fordrevne fra naboprovinsene (OCHA 2017).

I november 2016 døde flere internt fordrevne av en kuldebølge i Jawzjan-provinsen, deriblant 20 barn i Darzab-distriktet. Barna tilhørte familier som var internt fordrevet til distriktssenteret i Darzab fra andre områder i distriktet og fra Sayad-distriktet i Sar-e Pul-provinsen (Tamkin 2016c, 2016e).

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Jawzjan

Referanser

Skriftlige kilder:

- Ali, O. (2017, 17. mars). Non-Pashtun Taleban of the North (2): Case studies of Uzbek Taleban in Faryab and Sar-e Pul. *Afghanistan Analysts Network*. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/non-pashtun-taleban-of-the-north-2-case-studies-of-uzbek-taleban-in-faryab-and-sar-e-pul/> [lastet ned 17. mars 2017]
- Ali, O. & Ruttig, T. (2014, 22. mai). Elections 2014 (22): How disenchantment with General Dostum split the Uzbek vote bank. *Afghanistan Analysts Network*. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/the-split-uzbek-vote-bank-disenchantment-with-general-dostum-spreads-from-his-party-to-the-electorate/> [lastet ned 15. mars 2017]
- BBC News (2017, 8. februar). Six Afghan ICRC workers 'killed by Islamic State'. *BBC News*. Tilgjengelig fra <http://www.bbc.com/news/world-asia-38908312> [lastet ned 15. februar 2017]
- Dupee, M. (2011, 17. august). Operation Badr: tracking the Taliban summer offensive in Jawzjan province. *The Long War Journal*. Tilgjengelig fra http://www.longwarjournal.org/archives/2011/08/operation_badr_track.php [lastet ned 13. mars 2017]
- EASO, dvs. European Asylum Support Office (2016a, januar). *Afghanistan Security Situation*. Valletta: EASO. Tilgjengelig via refworld <http://www.refworld.org/country,,EASO,,AFG,,56a1f8904,0.html> [lastet ned 17. mars 2017]
- EASO (2016b, november). *Afghanistan. Security Situation*. Valletta: EASO. Tilgjengelig fra ECOI http://www.ecoi.net/file_upload/90_1479191564_2016-11-09-easo-afghanistan-security-situation.pdf [lastet ned 15. mars 2017]
- Giustozzi, A. & Reuter, C. (2011, april). *The Insurgents of the Afghan North – The rise of the Taliban, the self-abandonment of the Afghan government and the effects of ISAF's 'capture-and-kill campaign'*. Kabul: Afghanistan Analysts Network. Tilgjengelig fra <http://aan-afghanistan.com/uploads/AAN-2011-Northern-Insurgents.pdf> [lastet ned 15. februar 2017]
- Habib, Q., Synovitz, R., Bezhan, F. & Scollon, M. (u.å.). Afghanistan's New Northern Flash Points. *Radio Free Europe/Radio Liberty*. Tilgjengelig fra <http://www.rferl.org/a/27013992.html> [lastet ned 10. februar 2017]
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2011). *Just Don't Call It a Militia*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/sites/default/files/reports/afghanistan0911webwcover.pdf> [lastet ned 15. februar 2017]
- ICRC, dvs. International Committee of The Red Cross, (2017, 8. februar). *Afghanistan: Six ICRC staff members killed and two unaccounted for in attack*. Genève: ICRC. Tilgjengelig fra <https://www.icrc.org/en/document/afghanistan-six-icrc-staff-members-killed-and-two-unaccounted-attack> [lastet ned 15. februar 2017]
- Khaama Press (2016, 17. august). ISIS shadow governor arrested in North of Afghanistan. *Khaama Press*. Tilgjengelig fra <http://www.khaama.com/isis-shadow-governor-arrested-in-north-of-afghanistan-01710> [lastet ned 15. februar 2017]
- Landinfo (2015, 27. januar). *Afghanistan: Ajristan-distriktet*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/3062/1/3062_1.pdf [lastet ned 15. februar 2017]
- Landinfo (2016, 13. oktober). *Temanotat Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Nangarhar*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/3442/1/3442_1.pdf [lastet ned 15. februar 2017]
- The Lead Inspector General for Overseas Contingency Operations (2016). *Operation Freedom's Sentinel. Report to the United States Congress. April 1, 2016 – June 30, 2016*. Washington D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra http://www.dodig.mil/IGInformation/archives/LIG_OCO_OFS_June2016_Gold_5082.pdf [lastet ned 3. februar 2016]

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Jawzjan

- MRRD, dvs. Ministry of Rural Rehabilitation and Development (u.å). *Jawzjan Provincial Profile*. Kabul: Islamic Republic of Afghanistan. Tilgjengelig fra <http://web.archive.org/web/20090703075441/http://www.mrrd.gov.af/nabdp/Provincial%20Profiles/Jawzjan%20PDP%20Provincial%20profile.pdf> [lastet ned 13. mars 2017]
- OCHA, dvs. United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (2014, april). *Jawzjan Province District Atlas*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra <https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/Jawzjan.pdf> [lastet ned 15. februar 2017]
- OCHA (2015, 26. august). *Afghanistan: Population Estimate for 2015*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra https://www.humanitarianresponse.info/en/system/files/documents/files/afg_mm_population_aug2015_a3.pdf [lastet ned 2. februar 2017]
- OCHA (2016, 11. juli). *IDP Coordination Meeting minutes (Draft) Eastern Region – Jalalabad*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra https://www.humanitarianresponse.info/en/system/files/documents/files/idptf_operational_agencies_meeting_draft_minutes_-_11_july.pdf [lastet ned 15. mars 2017]
- OCHA (2017, 16. januar). *Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 12 March 2017)*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra <https://www.humanitarianresponse.info/en/operations/afghanistan/idps> [lastet ned 15. mars 2017]

Dette er et interaktivt kart. Landinfo hentet ut informasjon 15. mars 2017.

- Roggio, B. (2017, 8 februar). Afghan Taliban denies involvement in murder of Red Cross workers. *The Long War Journal*. Tilgjengelig fra <http://www.longwarjournal.org/archives/2017/02/afghan-taliban-denies-involvement-in-murder-of-red-cross-workers.php> [lastet ned 13. mars 2017]
- Sidiqi, N.A. (2016, 10. desember). Eshchi released after 16 days in NDS detention. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/12/10/eshchi-released-after-16-days-nds-detention> [lastet ned 10. mars 2017]
- Tamkin, H. (2017a, 10. mars). Daesh militants set a fire shirnes in Jawzjan. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2017/03/10/daesh-militants-set-afire-shrines-jawzjan> [lastet ned 10. mars 2017]
- Tamkin, H. (2017b, 25. februar). ALP commander among 10 killed in Jawzjan clash. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2017/02/25/alp-commander-among-10-killed-jawzjan-clash> [lastet ned 10. mars 2017]
- Tamkin, H. (2017c, 15. februar). Jawzjan farmers taken to Taliban court, says Mujahid. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2017/02/15/jawzjan-farmers-taken-taliban-court-says-mujahid> [lastet ned 10. mars 2017]
- Tamkin, H. (2017d, 25. januar). Jawzjan ALP seeks sophisticated arms to battle rebels. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2017/01/25/jawzjan-alp-seeks-sophisticated-arms-battle-rebels> [lastet ned 15. mars 2017]
- Tamkin, H. (2017e, 21. januar). 2 killed, 3 wounded in Jawzjan clash. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2017/01/21/2-killed-3-wounded-jawzjan-clash> [lastet ned 15. mars 2017]
- Tamkin, H. (2017f, 15. januar). Taliban leader swallows memory cards after arrest. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2017/01/15/taliban-leader-swallows-memory-cards-after-arrest> [lastet ned 15. mars 2017]
- Tamkin, H. (2017, 1. januar). Jawzjan clash leaves 2 rebel dead, 8 wounded. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2017/01/01/jawzjan-clash-leaves-2-rebels-dead-8-wounded> [lastet ned 15. januar 2017]

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Jawzjan

- Tamkin, H. (2016a, 29. desember). Reconciled rebel group returns to insurgency. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/12/29/reconciled-rebel-group-returns-insurgency> [lastet ned 15. mars 2017]
- Tamkin, H. (2016b, 27. desember). Residents protest against Daesh over killing youth. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/12/27/residents-protest-against-daesh-over-killing-youth> [lastet ned 15. mars 2017]
- Tamkin, H. (2016c, 24. november). 20 displaced children in Jawzjan lose lives to cold wave. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/11/24/20-displaced-children-jawzjan-lose-lives-cold-wave> [lastet ned 15. mars 2017]
- Tamkin, H. (2016d, 18. oktober). 2,000 Jawzjan residents up in arms against Taliban. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/10/18/2000-jawzjan-residents-arms-against-taliban> [lastet ned 15. mars 2017]
- Tamkin, H. (2016e, 24. november). 5 displaced people die in cold in Jawzjan. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/11/26/5-displaced-people-die-cold-jawzjan> [lastet ned 15. mars 2017]
- Tamkin, H. (2016f, 22. august). 1 child killed, 3 injured in Jawzjan roadside bombing. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/08/22/1-child-killed-3-injured-jawzjan-roadside-bombing> [lastet ned 15. mars 2017]
- Tamkin, H. (2016g, 18. juli). 4 employees of a private telecom company abducted in Jawzjan. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/07/18/4-employees-private-telecom-company-abducted-jawzjan> [lastet ned 15. mars 2017]
- Tamkin, H. (2016h, 27. mars). Taliban accused of killing woman on adultery charges. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/03/27/taliban-accused-killing-woman-adultery-charges> [lastet ned 15. mars 2017]
- Tamkin, H. (2016i, 24. februar). Taliban flee as Dostum arrives in Jawzjan's Quch Tapa. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/02/24/taliban-flee-dostum-arrives-jawzjan%E2%80%99s-qush-tapa> [lastet ned 15. mars 2017]
- Tamkin, H. (2016j, 24. juli). 4 kidnapped workers of MTN freed: Jawzjan governor. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/07/24/4-kidnapped-workers-mtn-freed-jawzjan-governor> [lastet ned 15. mars 2017]
- TOLONews (2017, 6. januar). Jawzjan Residents Concerned Over Kidnappings. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <http://www.tolonews.com/afghanistan/provincial/jawzjan-residents-concerned-over-kidnappings> [lastet ned 15. mars 2017]
- TOLONews (2016, 29. mai). Jawzjan Police Establish 20 New Security Check Posts. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <http://www.tolonews.com/afghanistan/jawzjan-police-establish-20-new-security-check-posts> [lastet ned 15. mars 2017]
- UNAMA & OHCHR (2016a, februar). *Afghanistan. Annual report 2015. Protection of civilians in armed conflict*. Kabul: UNAMA & OHCHR. Tilgjengelig fra http://unama.unmissions.org/sites/default/files/poc_annual_report_2015_final_14_feb_2016.pdf [lastet ned 15. mars 2017]
- UNAMA & OHCHR (2016b, juli). *Afghanistan. Midyear report 2016. Protection of civilians in armed conflict*. Kabul: UNAMA & OHCHR. Tilgjengelig fra http://unama.unmissions.org/sites/default/files/protection_of_civilians_in_armed_conflict_midyear_report_2016_final_rev.1-9sept.pdf [lastet ned 15. februar 2017]
- UNAMA & OHCHR (2017, februar). *Afghanistan. Protection of Civilians in Armed Conflict. Annual Report 2016*. Kabul: UNAMA & OHCHR. Tilgjengelig fra http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1486385735_protection-of-civilians-in-armed-conflict-annual-report-2016-feb2017.pdf [lastet ned 15. februar 2017]

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Jawzjan

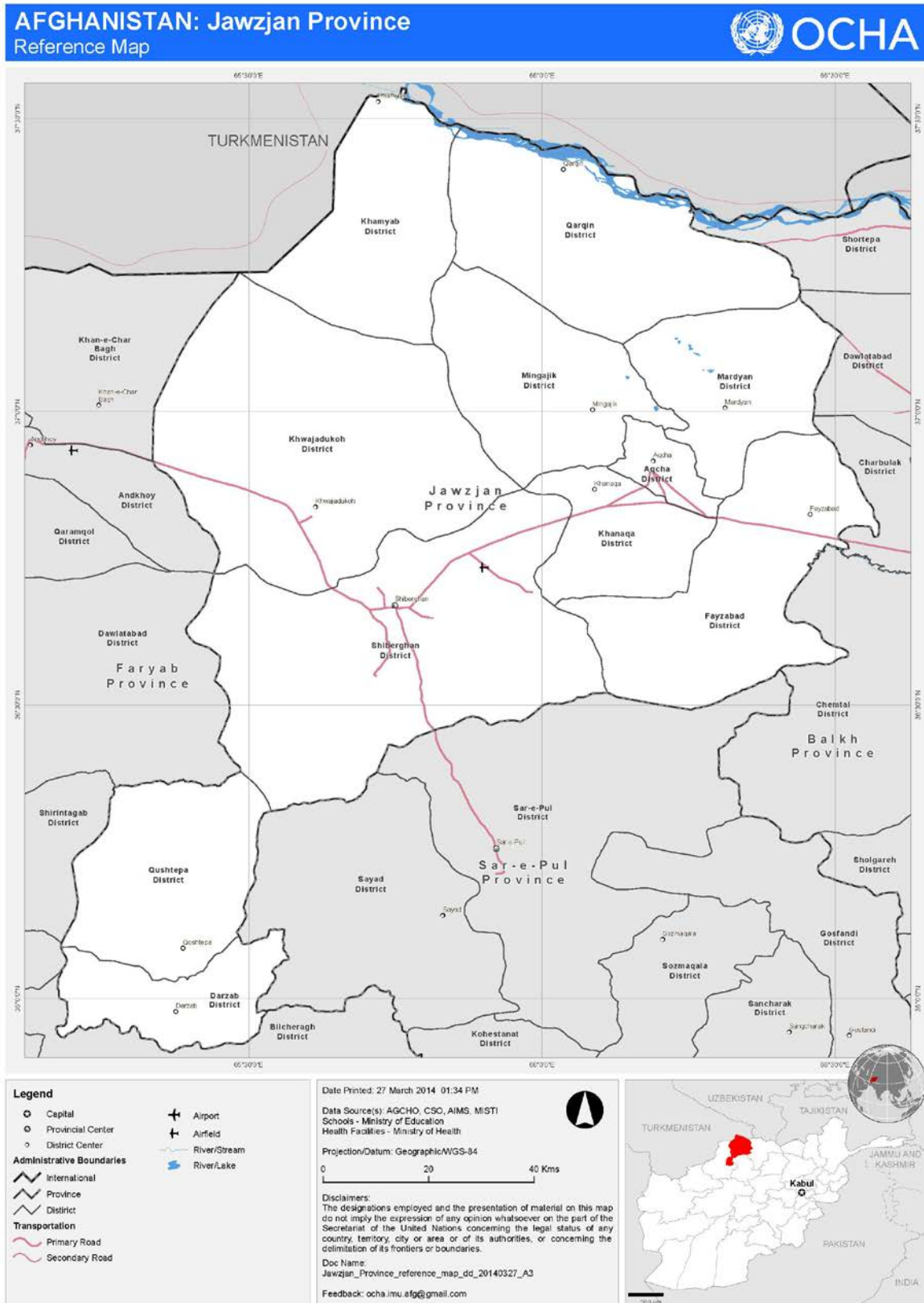
Muntlige kilder

- Diplomatkilde. E-post februar 2017.
- Internasjonal kilde. E-post 2016 og 2017.

© Landinfo 2017

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Vedlegg 1: Jawzjan provins

Kilde: OCHA 2014

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Jawzjan